



MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tas-26 ta' Mejju, 2005

Citazzjoni Numru. 1566/2000/1

Stivala Distributors Limited

Versus

Ashley u Eleanor Attard; u b'dikriet tal-11 ta' Ġunju 2002 ġew imsejha fil-kawża Marie Therese Attard u *Ashmar Holdings Limited*; u b'dikriet tal-20 ta' April 2004 il-kawża tkomplet fil-persuna ta' Eleanor Attard f'isem uliedha minuri Ayrton u Chasey aħwa Attard flok il-konvenut Ashley Attard li miet waqt li kienet miexja l-kawża

F'din il-kawża s-soċjetà attriċi qiegħda tfittex li titħallas għal merkanzija mibjugħa bl-ingrossa.

lċ-ċitazzjoni tgħid illi l-konvenuti kienu xtraw kwantità ta' minerali, birra, ilma u prodotti oħra tad-ditta *Simonds Farsons Cisk p.l.c.* bin-nifs, u jħallsu min żmien għal żmien. Issa fadlilhom iħallsu elfejn, sitt mija u dsatax-il lira u ħmistax-il ċenteżmu (Lm2,619.15) maqsuma hekk: elf u tnejn u tletin lira u ħamsa u erbgħin ċenteżmu (Lm1,032.45) għal prodotti konsenjati fl-istabiliment

Tastes u elf, ħames mija u sitta u tmenin lira u sebgħin ċenteżmu (Lm1,586.70) għal prodotti konsenjati fl-istabiliment *Kaos*. Is-soċjetà attriċi għalhekk qiegħda titlob illi l-qorti tikkundanna lill-konvenuti jħallsuha elfejn, sitt mija u dsatax-il lira u ħmistax-il ċenteżmu (Lm2,619.15), flimkien ma' l-ispejjeż, fosthom dawk ta' l-ittra uffiċjali tas-17 t'April 2000, u l-imgħaxijiet legali minn dakinhar li ntbagħtet l-ittra uffiċjali.

Il-konvenuti ressqu dawn l-eċċezzjonijiet:

1. huma ma għandhom jagħtu xejn lis-soċjetà attriċi għax kull dejn li seta' kien hemm kien dejn ta' terzi u tħallas għal kollox "*on a cash sale basis*";
2. il-fond *Tastes* huwa ta' terzi u huwa mmexxi minn Marie Therese Attard, mhux mill-konvenuti;
3. il-fond *Kaos* huwa mmexxi minn *Ashmar Holdings Limited*; u
4. f'kull każ l-azzjoni waqgħet bi preskrizzjoni skond il-liġi.

B'rikors tas-26 ta' Frar 2001 is-soċjetà attriċi talbet illi jissejñu fil-kawża Marie Therese Attard u *Ashmar Holdings Limited*, u t-talba ntlagħget b'dikriet tal-11 ta' Ġunju 2002.

L-imsejña fil-kawża ressqu dawn l-eċċezzjonijiet:

1. l-azzjoni waqgħet bi preskrizzjoni taħt l-art. 2156(f) tal-Kodiċi Ċivili; u
2. huma ma għandhom jagħtu xejn lis-soċjetà attriċi għax kull dejn li seta' kien hemm tħallas għal kollox "*on a cash sale basis*".

Il-konvenut Ashley Attard miet waqt li kienet miexja l-kawża, u l-kawża kontrieh tkomplet fil-persuna tal-verrieta tiegħu Ayrton u Casey aħwa Attard, li tidher għalihom ommom il-konvenuta Eleanor Attard billi għadhom minorenni. Dawn fis-7 ta' Meju 2004 talbu li jressqu eċċezzjonijiet ulterjuri, u, wara li t-talba tagħhom intlaqgħet dakinhar stess, komplew ressqu dawn l-eċċezzjonijiet:

1. l-azzjoni waqgħet bi preskrizzjoni taħt l-art. 2156(f) tal-Kodiċi Ċivili;
2. huma ma għandhom jagħtu xejn lis-soċjetà attriċi għax kull dejn li seta' kien hemm kien dejn ta' terzi u tħallas għal kollox "*on a cash sale basis*"; u

3. ma kien hemm ebda relazzjoni kuntrattwali bejn is-soċjetà attriċi u Ashley Attard.

Il-kwistjonijiet f'din il-kawża huma, essenzjalment, tlieta: 1. min mill-partijiet imħarrka huwa responsabbli għat-tmexxija tan-negozju u, għalhekk, iwieġeb għad-dejn; 2. jekk id-dejn waqax bi preskrizzjoni; u 3. jekk id-dejn tħallasx.

Is-soċjetà *Ashmar Holdings Limited* ma hijiex qiegħda tikkontesta illi n-negozju huwa tagħha. Lanqas Marie Therese Attard, fin-nota ta' eċċezzjonijiet tagħha, ma kienet ikkontestat dan il-fatt għalkemm imbagħad, meta xehdet fis-7 ta' Diċembru 2004, qalet illi n-negozju kien jitmexxa mis-soċjetà *Ashmar Holdings Limited* u hi kienet biss "tiegħu ħsieb il-ħaddiema" f'*Tastes Restaurant*, wieħed mill-istabbilimenti tas-soċjetà.

Mix-xhieda, u l-aktar mill-firem fuq id-dokumenti tal-konsenja, ħareġ illi l-konsenji kienu jirċevuhom kemm Ashley Attard u kemm Marie Therese Attard, u kienu wkoll jiffirmaw għalihom bla indikazzjoni illi kienu qegħdin jidhru jew jiffirmaw f'isem ħaddieħor. Min fuq negozju jkun qiegħed jidher mhux f'ismu iżda fi kwalità rappreżentativa għandu l-oneru li juri biċ-ċar lill-parti l-oħra li qiegħed jidher f'dik il-kwalità, u, jekk jonqos, u ma jkun hemm xejn li juri mod ieħor, il-parti l-oħra tkun tista' tagħmel affidament fuq dak li jkun jidher u tikkonkludi illi qiegħda tikkuntratta ma' min ikun qiegħed jidher quddiemha personalment.

Fil-każ tallum ma nġiebet ebda xhieda li turi illi Ashley Attard jew Marie Therese Attard urew lis-soċjetà attriċi illi kienu qiegħdin jidhru *nomine* mhux *proprio* meta ikkuntrattaw magħha u għalhekk għandhom iwieġbu gaħd-dejn flimkien ma' *Ashley Holdings Limited*.

Inqisu issa l-eċċezzjoni ta' preskrizzjoni.

Il-konvenuti u l-imsejġha fil-kawża qegħdin jistrieħu fuq il-preskrizzjoni ta' ħames snin taħt l-art. 2156(f) tal-Kodiċi Ċivili, li hija l-preskrizzjoni li tgħodd għall-każ ladarba l-bejgħ sar bl-ingrossa u mhux bl-imnut.

Il-konsenji li għalihom qiegħed jintalab ħlas saru bejn it-18 ta' Lulju 1996 u t-22 ta' Jannar 1998.

Il-preskrizzjoni kontra Ashley Attard inkisret bl-ittra ufficjali tas-17 t'April 2000, notifikata lilu fis-16 ta' Mejju 2000. Il-preskrizzjoni għalhekk inkisret qabel ma laħqet għalqet.

Ashmar Holdings Limited u Marie Therese Attard iddañflu fil-kawża b'dikriet tal-11 ta' Ġunju 2002. Minn dakinhar jitqies illi saret talba ġudizzjarja kontra tagħhom. Il-preskrizzjoni tinkiser bit-talba ġudizzjarja, mhux bin-notifika¹, u għalhekk il-preskrizzjoni tolqot id-djun li nholqu qabel il-11 ta' Ġunju 1997.

Il-qorti għalhekk tiċhad l-eċċezzjoni ta' preskrizzjoni taħt l-art. 2156(f) tal-Kodiċi Ċivili mressqa mill-konvenuti Ashley Attard u Eleanor Attard, u s-suċċessuri ta' Ashley Attard, iżda tilqagħha safejn magħmula mill-imsejha fil-kawża u safejn tolqot djun għal konsenji li saru qabel il-11 ta' Ġunju 1997 u tiċhadha safejn tolqot djun għal konsenji magħmula mill-11 ta' Ġunju 1997 'il quddiem.

Inqisu issa l-eċċezzjoni illi d-djun tħallsu.

Il-konvenuti qegħdin igħidu illi l-ħlas kien isir mal-konsenja.

Id-dokumenti esebiti mis-soċjetà attriċi jagħtuhom raġun, għax huma riċevuti għal *cash sale* u mhux fatturi. Iżda Rosanne Micallef, xhud imressqa mis-soċjetà attriċi, xehdet hekk fis-7 ta' Diċembru 2004:

Il-proċedura hija meta l-klijent ikun *cash basis* iħallas għall-karta, iħallas il-flus dak il-ħin u l-karta minnha nfisha bħala *cash sale* tintuża bħala riċevuta. Meta l-klijent ma jħallasx għall-karta, timtela' b'firma li l-klijent qed jaċċetta debitu u ma ħallasx *cash* u qed jaċċetta debitu ta' dik l-*invoice*. Għalhekk hemm il-firem fuq l-*invoices*.

Madankollu, lill-qorti ma jidhrilhiex illi tista' toqgħod fuq dak li qalet ix-xhud. Ix-xhud ma hijiex impjegata mas-soċjetà attriċi iżda ma' *Simonds Farsons Cisk*, u għalhekk dak li taf dwar il-proċedura tas-soċjetà attriċi ma tafux mill-esperjenza tagħha iżda tafu "għax [is-soċjetà attriċi] kienu jgħidulna huma li kienet dik il-proċedura". Fil-fatt ix-xhud kellha tistqarr illi "s'hemmhekk nista' nasal". Ma tressaq ħadd mis-soċjetà attriċi biex jixhed dwar jekk kinux isiru ħlasijiet jew le, lanqas min kien jagħmel il-konsenja biex igħid kienx jithallas, waqt illi Marie Therese Attard xehdet illi l-ħlas kien isir dak il-ħin stess jew, l-aktar, xi ġimgħa wara.

Fil-fehma tal-qorti, għalhekk, l-eċċezzjoni ta' ħlas għandha tintlaqa'.

¹ *Arg. ex art. 2131, Kod. Civ.*

Kopja Informali ta' Sentenza

Il-qorti għalhekk tiċċad it-talbiet tas-soċjetà attriċi u tikkundannaha tħallas l-ispejjeż tal-kawża.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----